

Veľkí farmári: Pravidlá musia dodržiavať všetci, vrátane menších hráčov

Tradičné, veľké poľnohospodárske podniky, ktoré na Slovensku tvoria väčšinu poľnohospodárskej produkcie a zamestnávajú tisíce ľudí upozorňujú, že spoločenská atmosféra vytvorená v posledných týždňoch nahráva nepoctivým farmárom. Pre právnu neistotu v sektore veľké družstvá tvoriace väčšinu poľnohospodárskej prvovýroby zaznamenali nárast špekulácií a nelegálnych pokusov o zabratie legálne obhospodarovanej pôdy. Tieto praktiky sú pritom paradoxne prevažne doménou drobných, samostatne hospodáriacich roľníkov. Klub 500 podporuje tradičné poľnohospodárske podniky a vyzýva k ochrane ich práv, ktorá je v záujme všetkých obyvateľov Slovenska.

„V Klube 500 sa združujú vlastníci spoločností, ktorí zamestnávajú viac ako 500 zamestnancov, pričom nejde len o priemyselnú výrobu. V našich radoch sú aj vlastníci veľkých družstiev, ktoré sa pri podnikaní často stretávajú až s kriminálnymi praktikami zo strany konkurentov a rôznych špekulantov,“ hovorí predseda Klubu 500 Vladimír Soták. „Napriek tomu, že v regiónoch zamestnávajú tisíce ľudí, sú ich podmienky na podnikanie veľmi neštandardné,“ dodáva Soták s tým, že nekalým praktikám zo strany špekulantov v drvivej väčšine čelia práve väčší, tradiční hráči v agrobiznise. „Nie je však neobvyklé, že sa s nimi stretávajú aj menší farmári,“ hovorí Soták.

Na Slovensku je dnes približne 25-tisíc fariem, pričom len tisícka hospodári na ploche väčšej ako 500 hektárov. Práve väčší farmári však obhospodarujú 80-percent obrábanej pôdy a vyprodukujú drvivú väčšinu poľnohospodárskych plodín. Práve ich náklady z rozsahu pri prvovýrobe umožňujú vyrábať základné potraviny za ceny, ktoré sú akceptovateľné ako pre obchodné reťazce, tak pre spotrebiteľov.

Pravdepodobne najväčším hráčom v agrosektore je aktuálne na Slovensku spoločnosť Slovenské farmárske, družstvo, ktoré obhospodaruje takmer 30 000 hektárov pôdy. Ako tvrdí jej zakladateľ Daniel J. Krátky, agrobiznis je podnikanie, ktoré si vyžaduje rozsiahle investície a dlhodobú stratégiu. A spotrebiteľský tlak na ceny spôsobuje, že farmárčenie sa opláca až od istej veľkosti. „Malá farma jednoducho nedokáže vyrobiť mlieko za 30 centov za liter, kým veľké farmy dokážu produkovať potraviny za ceny, ktoré sú koneční spotrebiteľia ochotní zaplatiť,“ vysvetľuje. Ako lídra sektora ho preto mrzí, že ostatná diskusia

Klub 500 je združenie založené v roku 2002 slovenskými vlastníkami a spoluvlastníkmi spoločností zamestnávajúcich viac ako 500 zamestnancov. Klub vznikol s cieľom chrániť záujmy slovenských podnikateľov a zamestnávateľov ako doma, tak na pôde európskych inštitúcií. Už viac ako 15 rokov Klub 500 navrhuje riešenia, prispievajúce k zlepšovaniu podnikateľského prostredia a rastu priemyselnej produkcie.

o nekalých praktikách v poľnohospodárstve práve na veľké agropoločnosti vrhla obvinenia z nekalých praktík, zatiaľ čo realita je presne opačná.

Najväčším problémom, s ktorým sa slovenskí farmári stretávajú, sú neurčité vlastnícke vzťahy k pôde, prípadne nerešpektovanie legálneho vlastníctva zo strany jednotlivých špekulantov. *„Vzťahy k pozemkom sú rozdrobené neuveriteľným spôsobom, na jednu parcelu existuje v priemere 11 vlastníkov. Na území celej republiky tak hovoríme o 98 miliónoch vlastníckych vzťahoch k 8,8 miliónom pozemkov,“* približuje Kratky.

Veľké družstvá obhospodarujú pozemky, na ktoré majú nájomné zmluvy. Rozdrobenosť a nejasné vzťahy sú však živnou pôdou pre rôznych špekulantov a podvodníkov. *„Stretávame sa napríklad s tým, že osoba doručuje výpovede družstvu v mene prenajímateľov, ktorí ani nevedia, že za nich niekto koná. Ďalším častým javom je, že si jeden zo spolumahajiteľov parcely vyberie časť poľa, ktoré považuje za vlastné a ohradí si ho, alebo na ňom začne hospodáriť bez toho, aby sa dohodol so zvyšnými vlastníkmi, či družstvom, ktoré má pôdu v nájme,“* vysvetľuje Kratky. Družstvám tak vznikajú nemalé škody a narušajú sa dlhodobé vzťahy a plány.

„Na Slovensku sú desiatky úspešných agropodnikov, ktoré dokážu úspešne konkurovať farmám v Európe, nedodržiavanie pravidiel, zákonov a vzťahov im však častokrát zväzuje ruky pri ďalšom rozvoji,“ dodáva Kratky.

Predseda Klubu 500, V. Soták uzatvára: *“Je neakceptovateľné, aby spoločnosti, ktoré udržiavajú agrosektor funkčný a dosahujú excelentnosť v riadení svojich družstiev boli vykresľované ako neetické subjekty. Rovnako je potrebné prijať zmeny v legislatíve, ktoré by im pomohli zvýšiť vynútiteľnosť svojich vlastníckych a nájomných práv”*.

kontakt pre médiá:

Matej Kubinec

+421 904 525 827, kubinec@prclinic.eu

Klub 500 je združenie založené v roku 2002 slovenskými vlastníkmi a spoluvlastníkmi spoločností zamestnávajúcich viac ako 500 zamestnancov. Klub vznikol s cieľom chrániť záujmy slovenských podnikateľov a zamestnávateľov ako doma, tak na pôde európskych inštitúcií. Už viac ako 15 rokov Klub 500 navrhuje riešenia, prispievajúce k zlepšovaniu podnikateľského prostredia a rastu priemyselnej produkcie.